

SEÇİM BİLDİRGELERİNDE KADINLIK HALLERİ VE KADINLARA VAAT EDİLENLER

Aslı Aydemir

KADIN VE EKONOMİ

İstihdam Edilmeyen Kadın

CHP işverene teşvik, erkeklerle aynı seviyede istihdam ve eşit işe eşit ücret vaatlerinde bulunmuştur.

AKP 2023'e kadar istihdamı % 40lara çıkaracağını ve “kadınlarımızın” diyerek kadınların niteliklerini geliştirmek üzere eğitim programları uygulayacağını ve kariyer danışmanlığı yapacağını söylüyor. “İlave İstihdam Teşviki” ile 2018-2020 yılları arasında ortalama sigortalı sayısına ilave istihdam sağlayan işverenlere teşvikte bulunacağını, özellikle imalat ve bilişim sektöründe kadınlara destek tutarı ve yararlanma süreleri açısından daha avantajlı imkânlar sunacağını belirtmiştir. Yerel kuruluşlara kadın istihdamı için gerekli teknik desteklerini sağlayacaklarını ve bölge ve illerin ihtiyaçlarını gözeterek eğitim, staj, işbaşı eğitimi gibi uygulamaları etkin olarak sürdüreceklerini söylemişlerdir.

HDP ise KOBİ'lerin en az yarısının kadın olacak şekilde 5 milyon kişiye yeni iş imkânı sağlayacaklarını ve kadın emeği yoğun KOBİ'leri özel bir program kapsamında destekleyeceğini belirtmiştir.

Yöneten Kadın

CHP yerel yönetimlerde seçimle göreve gelinen karar organlarında ve kamuda yönetim kademelerinde % 33 kadın kotası olacağını, mahalli düzeyde kadın komisyonlarının kurulacağını ve bu komisyonların belediye meclisi toplantılarına etkin katılacağını, kamu ve özel sektörde kadınların yönetim kadrolarında daha çok yer alması için önlemler alacakları vaatlerinde bulunmuştur.

AKP karar alma mekanizmalarında kadınların daha fazla yer alması için çalışacaklarını belirtmiştir.

HDP de erkek işi sayılan işler olarak betimlediği yönetim kademelerine kadın kotası getireceğini söylemiştir.

Girişimci kadın

CHP kamu alımlarında kadın girişimcilerin kurdukları firmalara %10 - %30 maliyet avantajı sağlayacağını, 4. Sanayi Devriminin gerektirdiği donanımına sahip ve iş kuracak kadınlara özellikle destek olacağını bildirmiştir.

AKP ekonomik hayattaki rollerinin geliştirilmesine yönelik girişimci kadınlara yeni destek mekanizmaları geliştireceğini söylemiştir.

Çiftçi Kadın

AKP kadın çiftçilere yönelik olarak sigorta priminde %5 indirim yapmaya başladıklarına seçim bildirgelerinde yer vererek çiftçi kadınlara da seslenmiştir.

Esnaf Kadın

CHP esnaf kadınlara gelir vergisinde indirimler uygulayacağını dile getirmiştir.

İşçi Kadın

HDP mevsimlik kadın işçilere bulundukları yerde iş olanakları sağlayacağını, gittikleri yerlerde ise her türlü sömürü ve ayrımcılığa uğramalarına, traktör, kamyon kasalarında yaşamlarından kopartılmalarına son vereceklerini söylemiştir.

Güvencesiz Kadın

CHP Bireysel Emeklilik Sigortası'nda devletin katkısını kadınlar için % 33'e çıkaracağını, SSK ve Bağ-Kur'dan yetim aylığı alan kadınların çalışmaları halinde aylıklarının kesilmeyeceğini, özellikle ev içi hizmetler ve tarım sektöründe kayıtlı ve güvenceli istihdam sağlayacağını vaat etmiştir.

AKP kadınların sosyal güvencelerinin artırılacağını ve sigortalılar için 12 ay olan teşvik süresinin kadınlar için 18 ay olacağını vaat etmiştir.

HDP yarı zamanlı çalışan kadınların işsizlik ödeneği ve emeklilik haklarından yararlanma koşullarının genişletileceğini, hem evde hem işte çalışarak çifte mesai yapan kadınlara erken emeklilik getireceğini dile getirmiştir. Kadınlara, babadan ve kocadan bağımsız sağlık sigortası güvencesi, işsizlik ödeneği ve yurttaşlık geliri vereceklerini de eklemiştir.

Çalışmayan Kadın

Sadece HDP çalışmayan kadınlara bir vaatte bulunmuştur; çalışan kadınlar kadar çalışmayan kadınlar için de kreş açacağını söylemiştir.

KHK'lı Kadın

HDP tüm Kanun Hükmünde Kararnamelerin (KHK) iptal edileceğini ve işinden edilmiş kadınların mesleklerine geri döndürüleceği vaadinde bulunmuştur.

KADIN VE AİLE

Aile Üyesi Kadın

CHP Hakça Paylaşım Programı; bileşenleri 1) Aile Sigortası 2) Vergi Reformu'dur. İlk aşamada aile üyesi kadının hesabına 1000 lira yatırılarak kadınları ekonomik açıdan güçlendireceğinden bahsetmiştir.

AKP ailelerin temel direği olarak gördüğü kadınları güçlendirerek toplumu güçlendireceğini dile getirmiştir.

MHP kadınları güçlendirmek için kadınların başta aile içindeki konumları olmak üzere aile üyeleri arasındaki bağlılığı ve aile bütünlüğünü pekiştirerek aileyi güçlendirme vaadinde bulunmuştur.

Anne Kadın

MHP kadınları güçlendirmek için kadınların başta aile içindeki konumları olmak üzere aile üyeleri arasındaki bağlılığı ve aile bütünlüğünü pekiştirerek aileyi güçlendirme vaadinde bulunmuştur. CHP çalışan anneler için ücretsiz kreş, çocuklarını özel kreşe gönderenler için de maddi destek vereceklerini, iş yerlerinde emzirme odası ve kreş açma yükümlülüğünün sadece kadın çalışanların sayısına göre değil, tüm çalışanların sayısına göre belirleneceğini söylemiştir.

AKP ise kreşlerin artırılacağını vaat etmiştir.

HDP çalışan ve çalışmayan tüm kadın ve erkekler için yerel yönetim ve kamu desteğiyle kreşler açacağını söylemiştir.

Doğuran Kadın

MHP sigortalılık öncesi doğumlarda doğum borçlanma hakkı tanınacağını ve sağlık hizmetlerinin kalitesini artırmak için istihdamın artırılacağını söylemektedir.

CHP de sigortalılık öncesi doğumlarda doğum borçlanma hakkı tanıyacağını, sağlık taramalarının sürekliliğinin ve ücretsiz vitaminlerin sağlanacağını, anne, bebek ve çocuk ölümlerinin azaltılacağını, doğum ve yeni doğan bakım hizmetlerinin standartlarının yükseltileceğini, sağlık personeli yardımıyla ücretsiz doğumların gerçekleştirileceğini, doğumlarda alınan tüm fark ücretlerinin kaldırılacağını, ücretsiz aile planlaması hizmetlerine erişimin sağlanacağını, kamuda ebeveyn izninin 6 ay olarak artırılacağını ve çocuk bakımının ortak yükümlülük olduğunu gözeterek erkeklerin de bu izin sürecinden faydalandırılacağını, emzirme izninin 2 saate çıkarılacağını vaat etmiştir.

AKP ise nüfus politikalarında ciddi bir değişime giderek 2000’li yıllara kadar uygulanan doğurganlığı azaltmaya yönelik politikaları terk ettiklerini ve doğurganlığı artırmaya yönelik politikalara geçişi sağladıklarını belirterek çalışan kadınlara üçüncü çocuğa kadar doğum borç- lanması imkânı getirdiklerini belirtmiştir.

Bakım Veren Kadın

CHP bakımın kadının görevi olmaktan çıkarılacağını, üstlenen kadınların ise sosyal güvenlik kapsamına alınacağını, gündüz bakım ve evde bakım hizmetlerinin niteliklerinin artırılıp ücretsiz hale getirileceğini dile getirmiştir.

AKP gündüz bakım evlerinin ve bakım hizmetlerinin yaygınlaşacağını ve her kesim için erişilebilir kılınacağını belirtmiştir. Bununla birlikte vaatlerine kültürel hassasiyetlere uygun bakım evlerini teşvik edeceğini eklemiştir.

HDP kadınların yarı zamanlı çalışmasına yönelik düzenlemeleri kurumsal bakım hizmetleri ile destekleyeceğini, ortak yaşam alanlarında ev içi emek ile çocuk, yaşlı ve hasta bakımının ortaklaştırılması için politikalar üreteceğini, ücretli ya da ücretsiz bakımı kadın işi olmaktan çıkarmayı ve bunun için hasta ve yaşlı bakım evleri açacaklarını söylemiştir.

Şiddet Gören Kadın

MHP kadına yönelik erkek şiddetinin önlenmesi için tedbirlerin alınacağını, cezaların artırılacağını, kadınlara adli yardım desteğinin sağlanacağını, kadınların dava açma zaman

aşımının kaldırılacağını vaat etmiştir. Bununla birlikte af istediği tutuklular arasında kadın katillerinin olmayacağını belirtmiştir.

CHP de kadına yönelik erkek şiddetinin önlenmesi için tedbirlerin alınıp cezaların artırılacağını, iyi hal ve tahrik indirimlerinin kaldırılacağını söylemiştir. Şiddetle mücadele için kamu kurum ve sivil toplum kuruluşlarından oluşan bir birimin kurulacağını, şiddete maruz kalan kadınların gizlilik ve güvenliğinin sağlanacağını üzerinde durmuştur.

AKP erken yaşta evliliklerin ve kadına yönelik erkek şiddetinin önlenmesi için her türlü tedbiri kararlılıkla alacağını belirtmiştir. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM) ve kadın konukevleri başta olmak üzere şiddet mağdurlarına hizmet sunan birimlerin kapasitelerini geliştireceğini söylemiştir.

HDP de yine kadına yönelik erkek şiddetinde iyi hal ve tahrik indirimlerinin kaldırılacağını ve caydırıcı cezaların verileceğini söylemiştir. Sığınma evlerinde yaşamını sürdürmek zorunda kalan kadınların tümü için uygun iş ve yaşam imkânı sağlanana kadar kadınlara 1.000 lira ödeme yapacağını vaat etmiştir. Evleri, iş yerlerini, sokakları ve geceleri kadınlar için güvenli hale getireceklerini, kadınların şiddet ve taciz korkusu olmaksızın özgürce dolaşabilmesini sağlayacaklarını ifade etmiştir. Sadece kadına yönelik şiddetin ortaya çıkardığı sonuçları değil, şiddetin kendisini ortadan kaldırmayı hedeflediklerini ve önleyici politikalarıyla şiddetin asıl nedeni olan erkek egemenliğiyle mücadele edeceğini vaatlerine eklemiştir.

Eşi Vefat Etmiş Kadın

AKP Eşi vefat Eden Kadınlara Düzenli Nakdi Yardım Programını sürdüreceğini belirtmiştir.

Boşanmış Kadın

HDP eşi vefat etmiş kadınlara sunulan destekten boşanmış kadınların da faydalanmasını sağlayacaklarının sözünü vermiştir.

KADIN VE MEKAN

Kentli Kadın

CHP kentlerin kadın dostu olarak inşa edileceğini, kadınların toplumsal yaşama ve çalışma hayatına katılımını zorlaştıran veya engelleyen ulaşım, güvenlik gibi kentsel sorunlara çözüm sağlayacağını ve kent olanaklarının kullanımında eşitlik için çalışacaklarını belirtmiştir.

Kırsalda Yaşayan Kadın

AKP kırsal alanda kadınlara yönelik tarım ve tarım dışı istihdam alanları yaratacağını, mesleki beceri kazandıran eğitimlere yer vereceğini ve yaygınlaştıracığını söylemiştir. Kırsalda yaşayan kadınlar için mevsimlik iş göçünün azaltılacağı, ücretsiz aile işçiliğinden üretken gelir getirici iş gücüne katılımının sağlanması amacıyla kadın girişimciliğinin destekleneceği, güçlendirileceği ve yatırım imkânlarının artırılacağı edilen vaatler arasındadır. Kırsaldaki kadınların ekonomik fırsatlara erişimi ve kalkınma sürecine entegrasyonunu geliştireceğini de eklemiştir.

KADIN VE GÖÇ

Sığınmacı/Göçmen/Mülteci Kadın

MHP'nin kadın kelimelerinin bildirge içinde geçtiği diğer bir başlık "Asayişin Tesisi" başlığıdır. Bu başlık altında sığınmacıların Türkiye içinde yarattıkları sorunlar ve aslında kendilerinin yarattıkları bu sorunlar sonucunda kadın sığınmacıların sağlıksız şartlarda yaşamlarını sürdürdükleri belirtilmiştir. Bu tespit sonrasında ise "sığınmacıların yaşadığı sıkıntıların azaltılması, hem de toplumsal tahribata yol açan bu yapının süratle onarılmasına dönük politikalar uygulamaya konulmalıdır" önerisinde bulunulmuştur.

HDP ise bildirgesine mültecilerin can güvenliğini sağlayacağını, göçmen işçilerin yaşadığı barınma, sağlık, kayıt dışılık, eşitsizlik, iş güvencesi, sendikal örgütlenme hakkı ile ilgili sorunlarını çözeceğini eklemiştir. Bununla birlikte kadınlarında içinde olduğu insan ticaretine ve göçmenlik sorunlarına karşı çözümler için gerekli işbirliklerini yapacaklarını söylemiştir.

AKP sığınmacı kardeşlerimiz diyerek içlerindeki daha dezavantajlı durumda bulunan kadınlar için şiddetin ve istismarın önleneyeğini, resmi nikâh, kadın hakları konularında eğitim programları düzenlediğini belirtmiştir.

KADIN VE MÜCADELE

Eşit Olmayan Kadın

MHP kendi ifadeleriyle kadın ve erkeğe eşit fırsatların sunulduğu, kadına saygının ön planda olduğu, hem kadına hem de erkeğe eşit desteğin sağlandığı çağdaş bir yaklaşımla sorunların çözümü için etkin politikaların geliştirilmesi ve gereken yasal düzenlemelerin yapılmasını öngörmektedir. Kadınların ekonomik haklar, adalet, sağlık, eğitim gibi birçok alanda fırsat eşitliğine sahip olması gerekliliğini vurgulayarak kadının mutluluğunun Türkiye'nin huzuru için teminat olduğunu belirtmiştir.

CHP yasaların cinsiyet eşitliğine uygunluğunun denetleneceğini, kadınlara yönelik ayrımcılık içeren tanımların İş Kanunu'ndan çıkarılacağını, eğitimin her kademesine kadının eşit katılımının sağlanacağını, burs programları ve yurt kontenjanlarında kadınlara pozitif ayrımcılık yapılacağını, eğitimi yarıda bırakmak durumunda kalan kadınlara geri dönüş imkanının sağlanacağını, ders müfredatlarından cinsiyetçi içeriklerin çıkarılacağını ve zorunlu toplumsal cinsiyet dersinin müfredata ekleneceğini ifade etmiştir.

AKP kadınlar için kaliteli eğitim olanakları sağlayacağını, zorunlu örgün eğitim kademelerinin tümünde kız çocuklarının %100 katılımının destekleneceğini, kadınların eğitimin her kademesinde daha aktif hale getirileceğini, kadınlar adına fırsat eşitliğini gözetten ve kadınlara pozitif ayrımcılık yapan işletme ve kuruluşlara yönelik sertifikasyon programı düzenleyeceğini, dezavantajlı kadınları desteklemek amacıyla ADEM'ler ile SODAM'ları yaygınlaştıracığını söylemiştir. Kadınlara adil bir ortamda rekabet etme ve fikirlerini gerçekleştirme imkânı sağlayacağını da eklemiştir.

HDP kadınların eşit temsiliyet ve katılımının güvence altında olacağını, kadınlara yönelik sosyal destek paketlerini sosyal adalet ve eşitlik ilkesine göre, cinsiyet eşitliğini gözetir bir şekilde sunacağını, eğitim kurumlarında kadınların her tür baskı, şiddet, dışlanma ve görmezden gelmeye maruz kalmalarını engelleyeceklerini dile getirmişlerdir.

CHP ve HDP 8 Mart Dünya emekçi Kadınlar Günü'nün resmi tatil olacağını vaat etmişlerdir.

Örgütlenen Kadın

CHP kadın kooperatiflerine, sivil toplum kuruluşlarına ve kadın haklarının savunan uluslararası girişimlere destek vereceğini, kadınların sendikal hayata katılımını artırmak için 6

ay süreyle sendika aidatının bütçeden karşılanacağını vaat etmiştir.

AKP sivil toplum kuruluşlarına, kadın kooperatiflerine destek vereceğini ve sürdürülebilirliklerini sağlamak üzere, bu alanda uzman STK'lar, kamu ve özel sektör işbirliğiyle kadın kooperatiflerine finansman, yönetim, iş geliştirme, tasarım ve pazarlama konularında destek verecek yapılar geliştireceğini belirtmiştir.

HDP ve CHP Kadın Bakanlığı kuracaklarını söylemişlerdir. CHP bu bakanlığının %70'inin kadınlardan olacağını söylemiştir. HDP de bu bakanlıkta kadınlarla ilgili sorunlara doğrudan kadınların ve kadın kurumlarının çözüm geliştireceğini vurgulamıştır.

Erkek Egemen Zihniyetin Karşısında Değiştiren, Güçlü Kadın

HDP demokratik anayasa, merkezin tahakkümüne karşı yereli, devletin tahakkümüne karşı toplumu, erkek egemen zihniyetin tahakkümüne karşı kadını, sermayenin tahakkümüne karşı emeği ve doğayı temel alan yerel demokrasi anlayışını esas alacağını belirtmiştir. Kadınların alacağı tutum ve tavırla geleceği doğrudan etkileme gücüne sahip olduğunu vurgulamıştır. Bildirgelerinde kendi ifadeleriyle yaşamın, siyasetin, hakların eşit paylaşımı için birlikte, eşit ve özgür bir ülkeyi yeniden kurmak için erkek egemen iktidara meydan okuyan ve değiştirme gücüne sahip bir kadın temsili çizmişlerdir.

DİĞER KADIN HALLERİ

Bu başlık altında ise kadın ve ekonomi, kadın ve aile, kadın ve mekan, kadın ve göç, kadın ve mücadele başlıkları altında koyamadığım kadınlık hallerine yer verdim. Bunlar yardıma muhtaç kadın, engelli kadın ve tutuklu kadındır.

Yardıma Muhtaç Kadın

AKP sosyal risk unsurlarının tespitini ve takibini yapan etkin mekanizmalar kurarak ailelere tek tek ulaştıklarını ve kadınlara yönelik sosyal risk unsurlarını değerlendirdiklerini belirtmiştir. Bu değerlendirmeler sonucunda ise sosyal yardım ve sosyal hizmet ihtiyaçlarını karşıladıklarını vurgulamıştır.

Engelli Kadın

HDP engelli kadınlarla birlikte engelsiz bir yaşamı birlikte inşa edeceklerini söylemiştir.

Tutuklu Kadın

HDP cezaevinde haksız yere tutuklu bulunan kadınların TCK’da yapılacak adil düzenlemeler ile özgürlüklerine kavuşacaklarını vaat etmiştir.